

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל
אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
מתוך אתר שי לשי"י : shayleshay.co.il

פרשת קרח — שני עצי השקד

אחרי שקורח ועדתו נבלעו באדמה, ולאחר שעם ישראל התלונן שוב על משה ואהרן, ואמרו "אֲתֶם הַמִּתְמָם אֶת עַם ה'!" (יז ו) – פרצה מגפה שבה מתו 14,700 מעם ישראל.

כדי למנוע תלונות וערעורים נוספים על הנהגתם של משה ואהרן, ולהראות לדורות באופן חד משמעי שה' בחר בהם, אמר ה' למשה (יז ז-ח): "דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְקַח מֵאֲתָם מִטָּה... מֵאֵת כָּל נְשִׂאֲהֶם לְבֵית אֲבֹתָם וְשָׂנִים עֶשְׂרֵת מִטּוֹת, אִישׁ אֶת שְׁמוֹ תִּכְתֹּב עַל מִטָּהוּ. וְאֵת שֵׁם אֶהְרֹן תִּכְתֹּב עַל מִטָּה לְוִי". את כל המקלות שנאספו מנשיאי השבטים, יחד עם המקל של שבט לוי שעליו כתוב שמו של אהרן הכהן, הניח משה באוהל מועד. למחרת הוציא משה את המקלות וכולם ראו שרק המטה של אהרן השתנה והתפתח כמו ענף עץ חי: צמחו בו עלים, פרחים ופירות שקד. כך ראו כולם מי נבחר על ידי ה' להנהיג את העם: מי שהמקל שלו, שמסמל את הנהגתו, פורח וחי.

את מטה אהרן המלבלב והפורח ציווה ה' להציג למשמרת ולזיכרון במשכן. כשנבנה בית המקדש, הוא הונח בקודש הקודשים, וכמו שכתב הרמב"ם בהלכות בית הבחירה (פרק ד הלכה א): אבן הייתה בקודש הקודשים במערבו ועליה היה הארון מונח, ולפניו צנצנת הקֶן ומטה אהרן.

לפי רש"י, נס פריחת מטה אהרן היה במטה שקדים, כדי לרמוז שכמו שפרי השקד ממחר ומקדים לפרוח לפני שאר הפירות – כך מי שיערער על מעמד הכהונה, תגיע אליו במהרה פורענות.

את הסמליות של עץ השקד הממהר לפרוח אנו מוצאים בתקופה מאוחרת יותר בנבואת ירמיהו (א יא-יב): ה' מראה לו בנבואה ענף של עץ שקד, ושואל אותו: "מָה אַתָּה רֹאֶה יְרֵמְיָהוּ?" והוא עונה "מִקָּל שְׁקָד אֲנִי רֹאֶה". ואז מסביר לו ה' את משמעות הסימן: "כִּי שְׁקָד אֲנִי עַל דְּבָרֵי לְעֵשֶׂתוֹ". פירש שם רד"ק: כמו שעץ השקד ממחר לפרוח מוקדם יותר משאר העצים – ולפיכך נקרא שְׁקָד, על שם השקידה, המהירות וההשתדלות – כך ימהר הקב"ה להביא פורענות על עם ישראל, ח"ו.

רש"י שם הוסיף בשם המדרש רמז נוסף שעץ השקד מרמז לגבי חורבן ירושלים שעליו מנבא ירמיהו: הזמן שעובר משעת החנטה של השקד ועד גמר בישולו הוא עשרים ואחד יום – בדיוק כמנְנן הימים של שלושת השבועות שבין שבעה עשר בתמוז שבו הובקעה העיר, ועד לתשעה באב שבו נשרף הבית.

ארץ ישראל אמונה טהרת המשפחה בית המקדש פרשת שבוע תנ"ך

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל
 אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
 מתוך אתר שי לש"י : shayleshay.co.il

שני עצי שקד אלה, מטה אהרן ומקל השקד שראה ירמיהו, מסמלים פורענות שתגיע במהירות. כנגד שני אלה מצוה הקב"ה את הנביא יחזקאל לקחת שני עצים לסמל ולסימן על נבואת נחמה: על עץ אחד לכתוב יהודה, ועל עץ שני לכתוב יוסף, ולהרכיב את עץ יהודה על עץ יוסף, וכך יהיו שני העצים לעץ אֶחָד. יחזקאל הנביא מסביר לעם את הנמשל: הקב"ה מנחם את עם ישראל ומבשר להם שאף על פי שהם גלו כשני עמים, יהודה וישראל, הם עתידים לחזור לארץ ישראל ולהיות לעם אחד תחת שלטון מאוחד.

בהמשך ספר ירמיהו (לא כז) הוא מוסיף שכשם ששקד ה' להעניש את ישראל ויהודה, כך ישקוד לגאול אותם: "הנה ימים באים, נאם ה', וְנִרְעַמְתִּי אֶת בַּיִת יִשְׂרָאֵל וְאֶת בַּיִת יְהוּדָה נִרְעֵ אָדָם וְנִרְעֵ בְהֵמָה. וְהָיָה כְּאִשֶּׁר שִׁקְדְתִּי עֲלֵיהֶם לְנִתּוֹשׁ וְלְנִתּוּץ וְלִקְרֹס וְלִהְיוֹת אֶתְּיָב וְלִהְיוֹת עֲלֵיהֶם לְבָנוֹת וְלִנְטֹעַ, נֹאֵם ה'!"

ברוך ה', את התגשמות הנבואה הזאת אנחנו רואים במו עינינו: לאחר גלות ארוכה אנו חוזרים לארץ ישראל ומתאחדים אט אט לעם אחד. תחת שלטון יהודי מאוחד חיים יחד בארץ ישראל שבטי ישראל ועדות ישראל, לומדים יחד, עובדים יחד, וגם מתחתנים יחד.

מכאן אנחנו סמוכים ובטוחים שבקרוב נזכה לראות את סיומה של נבואת יחזקאל שם: "וְעַבְדֵי יְהוָה מְלֹךְ עֲלֵיהֶם, וְרוּעֵה אֶחָד יְהִיָּה לְכֻלָּם, וּבְמִשְׁפָּטֵי יִלְכוּ וְחֻקוֹתַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתָם" (יחזקאל לו כד).